

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 26.03.2015, 18

Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded rasedate ja rinnaga toitvate naiste tööks¹

Vastu võetud 11.06.2009 nr 95
RT I 2009, 31, 197
jõustumine 01.07.2009

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
18.03.2010	RT I 2010, 12, 68	01.04.2010
19.03.2015	RT I, 26.03.2015, 5	01.06.2015

Määrus kehtestatakse «Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse» § 10 lõike 3 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrust kohaldatakse raseda ja rinnaga toitva naise (edaspidi *naistöötaja*) tööle, et tagada tema tervisele ohutu töökeskkond.

(2) Määruses sätestatud töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid kohaldatakse juhul, kui naistöötaja on teavitanud tööandjat oma seisundist. Tööandja nõudmisel peab naistöötaja esitama oma seisundit tõendava arstitõendi või ämmaemanda tõendi.

[RT I 2010, 12, 68- jõust. 01.04.2010]

§ 2. Tööandja kohustused tervisele ohutu töökeskkonna tagamisel

Tööandja on kohustatud:

- 1) naistöötaja kokkupuutumisel §-s 6 loetletud ohutegurite, tööde või tootmisprotsessidega hindama nende iseloomu, taseme ja kestuse alusel riske naistöötaja tervisele, samuti võimalikku kahjulikku mõju raseduse kulule või rinnaga toidetava lapse tervisele;
 - 2) hindama naistöötaja kokkupuute võimalust §-des 4 ja 5 nimetatud ohutegurite või töödega;
 - 3) kui punktis 1 nimetatud hindamise tulemusel ilmneb riski olemasolu või kui punktis 2 nimetatud hindamise tulemusel puutub naistöötaja kokku §-des 4 ja 5 nimetatud ohutegurite või töödega, rakendada §-s 3 toodud abinõusid, konsulteerides naistöötaja ja vajaduse korral arstiga või ämmaemandaga;
- [RT I 2010, 12, 68- jõust. 01.04.2010]
- 4) teavitama naistöötajat riskihindamise tulemusest ja temale ohutu töökeskkonna tagamiseks rakendatavatest abinõudest;
 - 5) tagama lamamisvõimalusega puhkeruumi kasutamise;
 - 6) kohaldama punkte 1–4 ning § 3 ja 6 ka naistöötajale, kellel on õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele, kuid kes ei toida last rinnaga.

§ 3. Abinõud tervisele ohutu töökeskkonna tagamiseks

(1) Naistöötaja tervisele ohutu töökeskkonna tagamiseks peab tööandja andma naistöötajale ajutiselt terviseseisundile vastavat tööd, mis välistab kokkupuute ohuga, rakendades järgmisi abinõusid:

- 1) töötingimuste kergendamine;
- 2) tööajakorralduse muutmine, sealhulgas tööpäeva lühendamine, sobiva puhkepausi võimaldamine, üleviimine päevasele tööle;
- 3) tööülesannete muutmine või
- 4) muu sobiv abinõu.

(2) Kui tööandjal ei ole võimalik naistöötajale tema tervises seisundile vastavat tööd anda, võib naistöötaja tööülesannete täitmisest ajutiselt keelduda. Naistöötaja tervises seisundile vastava töö andmisel või tööülesannete täitmisest ajutisel keeldumisel makstakse naistöötajale hüvitist «Ravikindlustuse seaduses» ettenähtud tingimustel ja korras.

§ 4. Tööd, mille puhul raseda töötamine ei ole lubatud

Tööandja ei tohi rasedat lubada eelkõige tööle:

- 1) punetistesse nakatumise ohu korral, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et rase on immuunsuse tõttu punetiste vastu piisavalt kaitstud;
- 2) toksoplasmoosi nakatumise ohu korral, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et rase on immuunsuse tõttu toksoplasmoosi vastu piisavalt kaitstud;
- 3) kõrge õhurõhu tingimustes;
- 4) plii või selle ühendiga;
- 5) allmaatööl.

§ 5. Tööd, mille puhul rinnaga toitva naise töötamine ei ole lubatud

Tööandja ei tohi rinnaga toitvat naist lubada eelkõige tööle:

- 1) plii või selle ühendiga;
- 2) allmaatööl.

§ 6. Ohutegurid, tööd ja tootmisprotsessid, mida tuleb naistöötaja terviseriskide hindamisel arvesse võtta

(1) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste füüsiliste ohuteguritega:

- 1) põrutused, vibratsioon ja seda põhjustavad töövahendid;
- 2) müra;
- 3) kahjustav kiirgus;
- 4) pidev kõrge või madal õhutemperatuur.

(2) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste keemiliste ohuteguritega:

1) ained ja segud, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355), kohaselt ühe või mitme ohulausega ühe või mitme järgmise ohuklassi ja ohukategooria kriteeriumidele: mutageensus sugurakkudele, kategooria 1A, 1B või 2 (H340, H341); kantserogeensus, kategooria 1A, 1B või 2 (H350, H350i, H351); reproduktiivtoksilisus, kategooria 1A, 1B või 2 või imetamisele ja imetamise kaudu avaldatava toime täiendav kategooria (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362); mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, kategooria 1 või 2 (H370, H371); [RT I, 26.03.2015, 5- jõust. 01.06.2015]

- 2) elavhõbe või selle ühendid;
- 3) rakkude jagunemist pidurdavad ained, näiteks tsütostaatilised ravimid, eriti koostoime korral ioniseeriva kiirgusega;
- 4) süsinikmonooksiid;
- 5) orgaanilised lahustid;
- 6) naha kaudu tervist kahjustavad kemikaalid. [RT I, 26.03.2015, 5- jõust. 01.06.2015]

(3) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige Vabariigi Valitsuse 5. mai 2000. a määruses nr 144 „Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna töötervishoiu ja tööohutuse nõuded” esitatud 2., 3. ja 4. ohurühma bioloogiliste ohuteguritega, kui on teada, et need ohutegurid või nendest põhjustatud tervisekahjustuse raviks rakendatavad meetmed ohustavad raseda või loote tervist, ning kui neid ei ole nimetatud käesoleva määruse §-s 4. [RT I, 26.03.2015, 5- jõust. 01.06.2015]

(4) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste füsioloogiliste ohuteguritega:

- 1) raskuste käsitsi teisaldamine;
- 2) füüsilist väsimust või ülekoormust põhjustavad sundasendid või -liigutused, sealhulgas pidev töötamine seistes või istudes, kiire töötempo või muud samalaadsed tegurid.

(5) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste psühholoogiliste ohuteguritega:

- 1) vaimset ülekoormust põhjustav töö, sealhulgas kõrgendatud tähelepanuga töö;
- 2) töötamine üksinda;
- 3) monotoonne töö.

(6) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 2005. a määruse nr 308 „Kantserogeensete ja mutageensete kemikaalide käitlemisele esitatavad töötervishoiu ja

tööohutuse nõuded” §-s 2 loetletud kantserogeenset ohtu põhjustavate tööprotsesside ja neis vabanevate ainete või segudega.

[RT I, 26.03.2015, 5- jõust. 01.06.2015]

(7) Tööandja on kohustatud naistöötaja terviseriskide hindamisel arvestama eelkõige järgmiste töödega:

- 1) töö, millega kaasneb kõrgusest kukkumise oht;
- 2) allmaatöö.

§ 7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2009. a.

¹Nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja tervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1–7), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/27/EL (ELT L 65, 05.03.2014, lk 1–7).

[RT I, 26.03.2015, 5- jõust. 01.06.2015]